

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان همدان
معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه

فرم طراحی برنامه درسی

همکار محترم
از آنجا که طراحی برنامه درسی به عنوان یکی از ابزارهای اصلی فعالیت مدرسین مطرح می باشد و در همه دانشگاهها و مراکز آموزشی به عنوان یک روش علمی و ضروری مورد استفاده قرار می گیرد ، لذا جهت پیش بینی سیر تدریس و توجه به اهداف آموزشی دانشجویان و ارتقاء مهارت جنابعالی و توسعه این مهارت ، تکمیل فرم طرح درس ضروری به نظر می رسد .

کمیته طرح درس

بخش اول :

۱ - مشخصات مدرس

نام و نام خانوادگی: فاطمه پاک راد

گروه آموزشی: سلامت جامعه

مرتبه دانشگاهی: استادیار

دانشکده: پرستاری و مامایی

مدرک تحصیلی: دکتری تخصصی

سابقه تدریس در دانشگاه به سال: یک سال

۲ - مشخصات درس

عنوان درس : فرآیند آموزش بیمار

تعداد واحد : نظری: ۰/۵ واحد

نوع درس :

نظری - عملی

دروس پیش نیاز برای این درس :

سال تحصیلی : ۱۴۰۱-۱۴۰۲ نیمسال اول نیمسال دوم ترم تابستانی

۲ - مشخصات فراگیران

رشته تحصیلی : پرستاری

مقطع: کارشناسی

تعداد فراگیران : ۴۳

* در صورتیکه بیش از یک مدرس درس فوق را تدریس می نمایند ، لطفاً تعداد واحد یا مجموع ساعاتی را که جنابعالی تدریس می فرمایید ، قید نمایید .

مدرس دوم: -

نام و نام خانوادگی : - دانشکده : -

گروه آموزشی : -

بخش دوم :

۱ - اهداف کلی درس:

آشنایی دانشجو با نظریه ها، مراحل و انواع روشهای فراگیری، تدوین و تنظیم فلسفه، اهداف کلی و جزئی بر اساس برنامه های آموزش، کاربرد روش های نوین و روش تعلیم و تعلم در امور آموزشی و ارزشیابی فعالیتهای آموزش پرستاری، آشنایی دانشجو با وسایل و مواد سمعی و بصری، قواعد و محدودیت ها و کاربرد آموزشی هر یک از آنها

شرح درس:

یکی از نقشهای پر ثمر و نتیجه بخش پرستاری در پیشگیری از بیماریها، تسریع بهبودی و پیشگیری از عوارض ناشی از بیماری و درمان، آموزش به مددجو است که این رسالت با شناخت نیازها و تواناییهای جسمی، روانی و اجتماعی مددجو و با استفاده از امکانات و تجهیزات آموزشی میسر خواهد بود. لذا ضروری است پرستاران از اصول و فنون آموزش اطلاع کافی داشته باشند تا بتوانند به طور صحیح و مطلوب این مسئولیت خود را به انجام رسانند.

۲- برنامه زمان بندی درس:

دروس نظری:

[1] Commented [d]: کل اهداف کوریکولوم را پوشش نمی دهد لطفاً بازمی کردد.

[1] RTCommented [p]: اصلاح شد

اهداف کلی هر جلسه	عنوان مبحث جلسه	ردیف
آشنایی با کلیات مفاهیم آموزش و یادگیری یادگیری	مفاهیم آموزش و یادگیری (تعریف آموزش و یادگیری، تفاوت بین آموزش و یادگیری، ماهیت یادگیری، ملاکهای یادگیری، انواع یادگیری، قوانین یادگیری، موانع یادگیری، اصول یادگیری)	۱
آشنایی با روشهای طراحی برنامه آموزشی	طراحی آموزش (اهداف، شرایط آموزش، منابع)	۲
آشنایی با تعیین نیازهای آموزشی مددجویان	تعیین نیازهای آموزشی مددجویان (بررسی و شناخت مددجویان از نظر جسمی، روانی و اجتماعی)	۳
آشنایی با نقش ارتباطات در پرستاری، انواع روشهای آموزشی و مواد رسانه های آموزشی و نحوه ارزشیابی آنان	نقش ارتباط در آموزش، روشهای آموزش، نقش مواد و وسائل در امر آموزش، مواد و رسانه های آموزش، ارزشیابی	۴

دروس عملی:

مکان برگزاری	اهداف کلی هر جلسه	عنوان مبحث جلسه	ردیف
کلاس درس	آشنایی دانشجویان با انواع روشها و نحوه آموزش به بیماران دارای انواع بیماریهای قلبی	آموزش به بیمار قلبی	۱
کلاس درس	آشنایی دانشجویان با انواع روشها و نحوه آموزش به بیماران دارای انواع سرطان های شایع	آموزش به بیمار مبتلا به سرطان	۲
کلاس درس	آشنایی دانشجویان با انواع روشها و نحوه آموزش به بیماران دارای مشکلات مغز و اعصاب	آموزش به بیمار دارای مشکلات مغز و اعصاب	۳
کلاس درس	آشنایی دانشجویان با انواع روشها و نحوه آموزش به بیماران دارای مشکلات ارتوپدی و تروما	آموزش به بیمار ارتوپدی	۴

برنامه درسی جلسات:

"برنامه درسی جلسه ۱ (تئوری)"

منابع درسی: کتاب روشهای تدریس و یادگیری در آموزش پرستاری، دکتر معصومه عبدالعلیان

هدف کلی جلسه: آشنایی با کلیات مفاهیم آموزش و یادگیری یادگیری

اهداف رفتاری پیش نیاز:

نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز:

[d]Commented [d]: موارد مشترک میچ کرده در گل متن

[p]Commented [p]: اصلاح شد

روش ارزشیابی	وظائف فراگیران	وسائل کمک آموزشی	روش تدریس	نوع حیطه	اهداف	ردیف
آغازین	مشارکت در بحث گروهی، توجه به سخنرانی	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پرزکتور	سخنرانی، و بحث و گفتگو	شناختی (تجزیه و تحلیل)	هدف، مزایا و موانع آموزش به بیمار را با یکدیگر مقایسه نمایند	۱
				شناختی (دانش)	سه نقش پرستار در آموزش و یادگیری بیمار را فهرست نمایند	۲
				شناختی (تجزیه و تحلیل)	مفاهیم آموزش، تدریس، یادگیری، و روش تدریس را با هم مقایسه نمایند	۳
				شناختی (درک و فهم)	رابطه بین آموزش و تدریس را با ذکر یک مثال بنویسند	۴
				شناختی (دانش)	هر کدام از سه نظریه یادگیری را در یک سطر تعریف نمایند	۵
				عاطفی (دریافت)	با جستجو و ارائه مقالات مرتبط، علاقمندی خود را به این مبحث نشان دهند.	۶

[d]Commented [d]: روش ارزشیابی نمایی

[p]Commented [p]: جلسه اول به صورت ارزشیابی آغازین انجام پذیرفت و بعد

تدریس جلسه اول انجام شد تا سطح دانش قبلی دانشجویان ارزشیابی شود.

"برنامه درسی جلسه ۲ (تئوری)"

منابع درسی: کتاب روشهای تدریس و یادگیری در آموزش پرستاری، دکتر معصومه عبدالعلیان

هدف کلی جلسه: آشنایی با روشهای طراحی برنامه آموزشی

اهداف رفتاری پیش نیاز:

نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز:

روش ارزشیابی	وظائف فراگیران	وسائل کمک آموزشی	روش تدریس	نوع حیطه	اهداف	ردیف
مرحله ای یا تکوینی (به صورت پرسش و پاسخ کلاسی)	مشارکت در بحث گروهی، توجه به سخنرانی	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پرژکتور	سخنرانی، و بحث و گفتگو	شناختی (درک و فهم)	ضرورت تعیین و تنظیم هدفهای آموزشی در آموزش بیمار را در یک سطر شرح دهند	۱
				شناختی (دانش)	ویژگی های یک هدف رفتاری را بنویسند	۲
				شناختی (دانش)	سطوح مختلف اهداف را نام ببرند	۳

"برنامه درسی جلسه ۳ (تئوری)"

منابع درسی: کتاب روشهای تدریس و یادگیری در آموزش پرستاری، دکتر معصومه عبدالعلیان

هدف کلی جلسه: آشنایی با تعیین نیازهای آموزشی مددجویان

اهداف رفتاری پیش نیاز:

نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز:

روش ارزشیابی	وظائف فراگیران	وسائل کمک آموزشی	روش تدریس	نوع حیطة	اهداف	ردیف
مرحله ای یا تکوینی (به صورت پرسش و پاسخ کلاسی)	مشارکت در بحث گروهی، توجه به سخنرانی	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پرژکتور	سخنرانی، و بحث و گفتگو	شناختی (دانش)	موارد مورد نیاز در نیازسنجی آموزش بیمار را لیست می کند.	۱
				شناختی (درک و فهم)	فاکتورهای مورد بررسی بیماران از نظر جسمانی و روانی را توضیح می دهد	۲
				شناختی (تجزیه و تحلیل)	نیازهای اجتماعی بیماران را شناسایی و تحلیل می کند	۳

"برنامه درسی جلسه ۴ (تئوری)"

منابع درسی: کتاب روشهای تدریس و یادگیری در آموزش پرستاری، دکتر معصومه عبدالعلیان
 هدف کلی جلسه: آشنایی با نقش ارتباطات در پرستاری، انواع روشهای آموزشی و مواد و رسانه های آموزشی و نحوه ارزشیابی آنان
 اهداف رفتاری پیش نیاز:
 نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز:

روش ارزشیابی	وظائف فراگیران	وسایل کمک آموزشی	روش تدریس	نوع حیطه	اهداف	ردیف
مرحله ای یا تکوینی (به صورت پرسش و پاسخ کلاسی)	مشارکت در بحث گروهی، توجه به سخنرانی	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پرژکتور	سخنرانی، و بحث و گفتگو	شناختی (تجزیه و تحلیل)	بهترین روش ارزشیابی را با توجه به نوع محتوا تشخیص دهد	۱
				شناختی (دانش)	انواع روش های ارزشیابی را لیست کند	۲
				شناختی (تجزیه و تحلیل)	انواع روشهای ارزشیابی را با همدیگر مقایسه کند	۳
				شناختی (درک و فهم)	اهمیت برقراری ارتباط سالم و موثر بین پرستار و بیمار را تشریح کند	۴
				شناختی (تجزیه و تحلیل)	انواع یادگیری را با یکدیگر مقایسه نمایند	۵
				شناختی (تجزیه و تحلیل)	فرایند پرستاری و فرایند آموزش به بیمار را با یکدیگر مقایسه نمایند	۶

[VCommented [d]: نحوه سوالات چهارگزینه ای یا غیره

[VRACommented [p]: از جلسه دوم تا انتهای جلسات به صورت ارزشیابی مرحله ای یا تکوینی انجام پذیرفت. و این ارزشیابی به صورت پرسش و پاسخ کلاسی بود

"برنامه درسی جلسه ۱ (عملی)"

منابع درسی: کتاب روشهای تدریس و یادگیری در آموزش پرستاری، دکتر معصومه عبدالعلیان
 هدف کلی جلسه: آشنایی دانشجویان با انواع روشها و نحوه آموزش به بیماران دارای انواع بیماریهای قلبی
 اهداف رفتاری پیش نیاز:
 نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز:

روش ارزشیابی	وظائف فراگیران	وسائل کمک آموزشی	روش تدریس	نوع حیطه	اهداف	ردیف
مرحله ای یا تکوینی (به صورت پرسش و پاسخ کلاسی و نحوه ارزیابی دانشجویان از همدیگر و بررسی تفکر انتقادی آنان)	مشارکت در بحث گروهی، توجه به سخنرانی، ارزشیابی گروه ارائه دهند، نقد و بررسی	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پرزکتور	بحث گروهی، سخنرانی، حل مسئله، ایفای نقش، بحث گروهی، سخنرانی، حل مسئله، بحث گروهی، سخنرانی، حل مسئله،	شناختی (ترکیب) روانی حرکتی (اجرای مستقل)	طراحی آموزش به بیمار قلبی را بر اساس نظریه‌های یادگیری انجام دهند. اصول آموزشی را که در مرحله "اجرای" آموزش به بیمار باید در نظر قرار گیرد را بکار ببرند طراحی آموزش به بیمار قلبی را با رعایت اصول تدوین اهداف آموزشی انجام دهند	۱ ۲ ۳

"برنامه درسی جلسه ۳ (عملی)"

منابع درسی: کتاب روشهای تدریس و یادگیری در آموزش پرستاری، دکتر معصومه عبدالعلیان
 هدف کلی جلسه: آشنایی دانشجویان با انواع روشها و نحوه آموزش به بیماران دارای مشکلات مغز و اعصاب
 اهداف رفتاری پیش نیاز:
 نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز:

روش ارزشیابی	وظائف فراگیران	وسائل کمک آموزشی	روش تدریس	نوع حیطه	اهداف	ردیف
مرحله ای یا تکوینی (به صورت پرسش و پاسخ کلاسی و نحوه ارزیابی دانشجویان از همدیگر و بررسی تفکر انتقادی آنان)	مشارکت در بحث گروهی، توجه به سخنرانی، ارزشیابی گروه ارائه دهنده، نقد و بررسی	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پرزکتور	بحث گروهی، سخنرانی، حل مسئله، ایفای نقش، بحث گروهی، سخنرانی، حل مسئله، بحث گروهی، سخنرانی، حل مسئله،	شناختی (ترکیب) روانی حرکتی (اجرای مستقل)	طراحی آموزش به بیمار مغزی را بر اساس نظریه‌های یادگیری انجام دهند. اصول آموزشی را که در مرحله "اجرای" آموزش به بیمار مغزی باید در نظر قرار گیرد را بکار ببرند طراحی آموزش به بیمار مغزی را با رعایت اصول تدوین اهداف آموزشی انجام دهند	۱ ۲ ۳

"برنامه درسی جلسه ۴ (عملی)"

منابع درسی: کتاب روشهای تدریس و یادگیری در آموزش پرستاری، دکتر معصومه عبدالعلیان
 هدف کلی جلسه: آشنایی دانشجویان با انواع روشها و نحوه آموزش به بیماران دارای مشکلات ارتوپدی و تروما
 اهداف رفتاری پیش نیاز:
 نحوه ارزشیابی اهداف رفتاری پیش نیاز:

روش ارزشیابی	وظائف فراگیران	وسائل کمک آموزشی	روش تدریس	نوع حیطه	اهداف	ردیف
مرحله ای یا تکوینی (به صورت پرسش و پاسخ کلاسی و نحوه ارزیابی دانشجویان از همدیگر و بررسی تفکر انتقادی آنان)	مشارکت در بحث گروهی، توجه به سخنرانی، ارزشیابی گروه ارائه دهند، نقد و بررسی	وایت برد، کامپیوتر، ویدئو پرزکتور	بحث گروهی، سخنرانی، حل مسئله،	شناختی (ترکیب)	در تدوین محتوای آموزش بیمار ارتوپدی به جنبه‌ها و ملاک‌های مختلف سازماندهی محتوا توجه نمایند	۱
			ایفای نقش، بحث گروهی، سخنرانی، حل مسئله،	روانی حرکتی (اجرای مستقل)	اصول آموزشی را که در مرحله "اجرای" آموزش به ارتوپدی باید در نظر قرار گیرد را بکار ببرند	۲
			بحث گروهی، سخنرانی، حل مسئله،	شناختی (درک و فهم، کاربرد)	با رعایت اصول و معیارهای مربوطه مواد و رسانه متناسب با محتوا و روش تدریس آموزش به بیمار ارتوپدی را انتخاب و بکارگیرند	۳

[9Commented [d]: توضیح در مورد نحوه امتحان

[9R10Commented [p]: اساتذ شر

بخش سوم: ارزشیابی

الف - روش های امتیاز دهی فعالیتها

ردیف	فعالیتهای مورد نظر در طول ترم	میزان امتیاز	درصد کل از امتیاز
۱	میزان مشارکت در بحث ها و طرح سوال	۱ نمره	۵٪
۲	حضور فعال در کلاس	۱ نمره	۵٪
۳	کوئیز	-	-
۴	امتحان عملی	۱۰ نمره	۵۰٪
۵	امتحان میان ترم	-	-
۶	امتحان پایان ترم (به صورت چهار گزینه ای و تشریحی)	۸ نمره	۴۰٪
	جمع		

ب - مراحل ارزشیابی

- در شروع ترم (ارزشیابی تشخیصی)

به منظور تشخیص معلومات و رفتار ورودی دانشجویان، سولاتی مطرح می شود و هر کدام از دانشجویان که داوطلب پاسخگویی هستند به آنها اجازه صحبت داده می شود. بدین ترتیب به طور کلی اطلاعاتی در رابطه با سطح کلاس حاصل می شود.

- در طی ترم (ارزشیابی تکوینی)

در این نوع ارزشیابی معمولاً تحقق هدفهای آموزشی و پرورشی یا تغییر رفتار دانشجویان، به تدریج و به مرور زمان امکان پذیر می شود، لذا با شروع کلاسهای عملی می توان ارزشیابی در این زمینه انجام داد و هر گونه مشکل در روند یادگیری و برداشت نادرست دانشجویان را اصلاح و تصحیح کرد.

[11Commented [d]: نمره اش در قسمت ارزشیابی کجاست؟

[11R11Commented [p]: در پرسش و پاسخ کلاسی

- در پایان ترم (ارزشیابی پایانی)

در این مرحله در نهایت آزمون پایان ترم انجام می شود که ۸ نمره پایانی را شامل می شود تا دانشجویان مروری کلی بر روی مطالب یادگرفته شده داشته باشند و معلومات آنان مورد ارزشیابی قرار گیرد.

ج - شیوه تجزیه و تحلیل نتایج ارزشیابی :

از مجموع سه روش ارزشیابی فوق، نمره نهایی دانشجو حاصل خواهد شد که در جدول امتیازدهی با جزئیات بیان شده است.

بخش چهارم :

پیشنهادات اصلاحی در بهبود برنامه درسی:

با توجه به اهمیت آموزش بیمار و جایگاه ویژه آن در کاهش بستری مجدد و هزینه اثربخش بودن آن، بایستی بخش عملی در این طرح درس مورد توجه ویژه قرار بگیرد تا دانشجویان آموزش عملی به زبان ساده به بیماران در زمینه بیماری های شایع را فرا بگیرند.

رفرنس های مرتبط با درس فرایند آموزش بیمار:

- ۱- صابرین، معصومه (۱۳۸۱). چگونه طرح درس بنویسیم؟
- ۲- عبدالعلیان، معصومه (۱۳۸۲). روشهای تدریس و یادگیری در آموزش پرستاری و مامایی.
- ۳- مهاجر ایروانی، تانیا (۱۳۸۰). اصول آموزش به بیمار. تهران، سالمی
- 4- Guilbert, J.J., Educational Handbook of Health Personnel. Last ed. Geneva: WH.
- 5- Harris, S., Human Communications. (last ed.). Manchester: Black Well.
- 6- Cooper, J.M., Classroom Teaching skill. (last ed). Lexington: D.C. Health and company.
- 7- Freeman, J., Quality Basic Education: The Development of Competence. Last ed, Paris: Unesco.
- 8- Anderson, L.W., Increasing Teacher Effectiveness. Paris: Unesco.
- 9- Smith, C.J., Effective Classroom Management. (last ed.). London: Routledge.
- 10- Ross, K.N., Planning the Quality of Education: The Collection and use of Data for Informed Decision Making. (last ed.). Belmont: Wadsworth Publishing.

قوانین کلاس درس:

- ۱- حضور به موقع در کلاس درس
- ۲- عدم خوردن و آشامیدن در کلاس درس
- ۳- ممنوعیت استفاده از تلفن همراه
- ۴- مشارکت در بحثهای کلاسی
- ۵- رعایت اخلاق و موازین کلاس درس و رفتار دانشجویی

زمان کلاس: یکشنبه ها ۱۶-۱۴، ۸ هفته اول ترم

تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۱۱/۲۴

Commented [12]: اینجا رفرنس های وزارت بهداشت و رفرنس های بروز

آورده شود.

قوانین کلاس آورده شود.

Commented [12]: اصلاح شد

واحد مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه (کمیته طرح درس) آمادگی مشارکت و همکاری با اعضای محترم هیئت علمی را در زمینه تنظیم و تجزیه و تحلیل برنامه درسی دارد. لذا در صورت تمایل دعوت می نمایم که به واحد مطالعات و توسعه دانشگاه مراجعه نمایید.